

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Hallituksen esitys eduskunnalle kyberturvallisuusdirektiivin (NIS 2) täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi

13.2.2025

Hallitussihteeri Veikko Vauhkonen

Liikenne- ja viestintäministeriö

Liikenne- ja viestintäministeriön vastine

- Liikenne- ja viestintäministeriön huomiot lausunnoissa esitettyihin muutosehdotuksiin on koottu teemakohtaisesti otsikoiden 1 – 8 alle.
- Lausuntojen perusteella ministeriön tarpeellisena pitämät muutosehdotukset perusteluineen esitetään perusteluineen ehdotusten käsittelyn yhteydessä em. alaotsikoiden alla.
- Ministeriön pykälämuutosehdotukset on koottu vastineen liitteeseen.
- Pykälämuutosehdotukset monelta osin teknisiä, ei keskeistä sisältöä muuttavia ehdotuksia.
- Määräaika NIS 2 –direktiviin kansallista täytäntöönpanoa koskevan sääntelyn hyväksymiselle päättyi lokakuussa 2024.
- Euroopan komissio on aloittanut rikkomusmenettelyn Suomea kohtaan direktiivin puutteellisesta täytäntöönpanosta marraskuussa 2024.

HaVL 15/2024 vp

- **Hallintovaliokunta** tuo lausunnossaan esiin pitävänsä kyberturvallisuuslain 17 §:n 3 momentissa ehdotettua ilmoitusvelvollisuutta poliisille merkittävän poikkeaman havaitsemisesta hyvänä muutoksena ja asetettua kynnystä oikeatasoisena. Hallintovaliokunnan mukaan ilmoitusvelvollisuuden perusteena olevaa ”syytä epäillä rikosta” – muotoilua tulisi harkita, jotta ilmoitusta käsittelevältä henkilöltä ei edellytettäisi oikeudellista harkintaa sen osalta, ylittyykö kyseisessä teossa ”syytä epäillä rikosta” -kynnys vai ei.
- **Ministeriön kanta:** Ministeriö toteaa, että se ei vastusta hallintovaliokunnan esittämän muutoksen tekemistä kyberturvallisuuslain 17 §:n 3 momentin osalta, mikäli liikenne- ja viestintävaliokunta pitää sitä tarpeellisena. Ilmoituskynnystä koskevan muotoilun tarkistaminen hallintovaliokunnan esittämällä tavalla säilyttäisi ministeriön näkemyksen mukaan ilmoittamista koskevan kynnyksen tarkoituksenmukaisena. Liitteessä esitetään ehdotus 17 §:n 3 momentin muuttamisesta hallintovaliokunnan ehdottamalla tavalla.

HaVL 15/2024 vp

- **Hallintovaliokunta** kiinnittää lausunnossaan huomiota siihen, että sama poikkeama voi laukaista useamman yhtäaikaisen ilmoitusvelvoitteen ja nykyisellään ilmoitusten tekemisen käytännöt ja menetelmät poikkeavat toisistaan. Hallintovaliokunta nostaa lisäksi esiin, että erilaisiin uusiin teknologioihin, turvallisuuteen sekä tietosuojaan liittyvien ilmoitusten laatiminen voitaisiin keskittää yhteen tietoturvaloiseen ilmoituskanavaan, joka vähentäisi ilmoitusvelvollisten toimijoiden hallinnollista taakkaa sekä useiden rinnakkaisten tietoturvallisten ilmoituskanavien ylläpitokustannuksia.
- **Ministeriön kanta:** Ministeriö pitää tavoitetta yhteisestä tietoturvallisesta ilmoituskanavasta kannatettavana. Ministeriö toteaa yhteisen ilmoituskanavan kehittämisen olevan ennen kaikkea resurssikysymys, jonka kehittäminen ja ylläpito aiheuttavat tietojärjestelmäkustannuksia. Lisäksi ministeriö toteaa, että käsiteltävänä olevan sääntelyn valmistelussa on pyritty välttämään sääntelystä aiheutuvia esteitä tai rajoituksia ilmoitusmenettelyn kehittämiselle tai yhdistämiselle tulevaisuudessa.

PeVL 62/2024 vp

Perustuslakivaliokunta toteaa lausunnossaan, että eduskunnan virastojen ja erityisesti eduskunnan kanslian sisällyttäminen 2. lakiehdotuksen 4 a luvun soveltamisalaan merkitsisi, että a liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla toimivalle hallintoviranomaiselle myönnettävät valvontatoimivaltuudet kohdistuvat laajasti myös eduskuntaan kokonaisuutena. Perustuslakivaliokunnan mielestä erityisesti eduskunnan kanslian sisällyttäminen kokonaisuudessaan lain soveltamisalaan on valtiosääntöoikeudellisesti ongelmallista.

Ministeriö pitää perustuslakivaliokunnan edellyttämää muutosta NIS 2 -direktiivin salliman kansallisen liikkumavaran piirissä mahdollisena ottaen huomioon perustuslakivaliokunnan lausunnossa esitetyt näkökohdat eduskunnan virastojen valtiosääntöoikeudellisesta asemasta

Perustuslakivaliokunnan lausunnossa esitetyn johdosta ministeriö katsoo, että EU-oikeudellisesti on perusteltavissa, että eduskunnan kanslian toiminta kuuluu NIS 2 -direktiivin 6 artiklan 35 kohdassa tarkoitetun ”parlamentti”-käsitteen alaan, ja rajataan lain soveltamisalan ulkopuolelle kansallisen liikkumavaran piirissä.

Muiden eduskunnan virastojen osalta ministeriö ehdottaa valiokunnalle ensisijaisesti, että virastot rajattaisiin valvontatoimien ulkopuolelle. Mikäli valiokunta katsoo, että perustuslakivaliokunnan esittämien seikkojen johdosta velvoitteita ei tulisi soveltaa miltään osin muihinkaan eduskunnan virastoihin ja valvonnan rajaaminen ei vastaisi riittävällä tavalla perustuslakivaliokunnan esittämää valtiosääntöoikeudelliseen huomautukseen muiden eduskunnan virastojen osalta, ministeriö katsoo, että eduskunnan alaiset virastot lisätä niihin poikkeuksiin, joihin sääntelyä ei sovelleta.

Muita muutosehdotuksia

- Siirtymäajat, 1. lakiehdotuksen 47 § ja 2. lakiehdotuksen voimaantulosäännös.
- 1. lakiehdotuksen liite, kemianteollisuuden määritelmän tarkentaminen.
- 2. lakiehdotus, valtion oppilaitoksiin soveltamisen täsmentäminen.
- 3. lakiehdotus, määräysten voimassa oloa koskeva siirtymäsäännös.
- Ministeriö ei ehdota muutoksia 1. lakiehdotuksen 3 §:n 3 momentin kriteereihin. Ministeriö toteaa, että yhden tai useamman kriteerin täyttävässä toimijassa olisi kyse tilanteesta, jossa toiminnan erityisen laadun ja merkityksen vuoksi toimija kuuluisi lain soveltamisalaan sen koosta riippumatta direktiivin edellyttämällä tavalla. Ministeriön tarkoituksena on kartoittaa valvovien viranomaisten tarkempia näkemyksiä asiasta ja valtioneuvoston asetuksen antamisen tarvetta sekä mahdollisuuksia kriteerien tarkentamiselle lain voimaantulon jälkeen.
- Ministeriö toteaa, että valvovat viranomaiset voivat antaa neuvontaa ja ohjeistusta 3 momentin soveltamisesta valvomillaan sektoreilla myös ilman valtioneuvoston asetuksen antamista lain soveltamisen alkaessa. Ministeriö pitää valvovien viranomaisten neuvontaa ja ohjeistusta tärkeänä lain soveltamisen alkaessa sekä tilanteissa, jossa pien- tai mikroyritys harkitsee, että jokin kriteereistä koskisi sitä.
- Ministeriö ei pidä toteuttamiskelpoisena ehdotuksia hallintopäätöksiin perustuvasta mallista tai viranomaisen velvollisuudesta ottaa oma-aloitteisesti yhteyttä soveltamisalaan kuuluviin yritykseen viranomaisen rajallisten resurssien sekä pien- ja mikroyritysten suuren määrän vuoksi